

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU PLASTYKA

Klasa V

- określa rysunek jako szkic geometryczny uwzględniający trzy wymiary,
- potrafi określić cechy oglądanego przedmiotu – z jakich brył geometrycznych jest zbudowany itp.,
- szkicuje, wykonuje rysunki konturowe,
- potrafi określić figury geometryczne, które budują kształt przedmiotu i zastosować swoje spostrzeżenia w pracy plastycznej,
- analizuje i określa rozłożenie światła i cienia na przedmiocie,
- obserwuje różnice światłocieniowe i wykorzystuje swoje obserwacje w ćwiczeniu rysunkowym,
- rozumie, czym jest faktura,
- wskazuje faktury występujące w naturze i w sztuce,
- wie, jakie jest znaczenie faktury w dziele,
- spontanicznie tworzy zestawienia fakturalne i kompozycyjne z papieru o różnorodnej strukturze,
- potrafi rozpoznawać i określać faktury w obrębie dzieł plastycznych z dziedzin rysunku, malarstwa, rzeźby i architektury,
- rozumie i wyjaśnia, czym jest kształt, • rozróżnia i określa rodzaje plam barwnych w malarstwie,
- określa barwy czyste i złamane,
- uzyskuje barwy złamane poprzez mieszanie farb na palecie i świadomie stosuje je w pracy,
- wykonuje własne prace plastyczne, świadomie stosując wiadomości o barwie,
- łączy pary barw kontrastowych, otrzymując różnego rodzaju brązy i szarości,
- wykorzystuje barwę jako sposób wyrażania emocji i jako komunikat – potrafi wyrazić nią nastrój smutku,
- stosuje technikę gwaszu do tworzenia określonych tematycznie i kompozycyjnie prac plastycznych,
- wyjaśnia pojęcie akcent kolorystyczny i wskazuje go w dziełach malarstwa,
- stosuje akcent barwny w celu otrzymania określonego efektu plastycznego,
- stosuje technikę kolażu w indywidualnym działaniu plastycznym,
- wykorzystuje barwę jako komunikat – potrafi wyrazić nią nastrój smutku, radości, wyrazić agresję i spokój,
- wskazuje w pracach plastycznych i wyjaśnia pojęcie dominanta kolorystyczna,
- rozumie, że na przestrzeni epok zmieniały się metody malowania i tematyka obrazów,
- wyjaśnia pojęcie impast,
- wykonuje ćwiczenia malarskie w uzyskiwaniu różnorodnych plam barwnych i faktur,
- potrafi wyjaśnić związki pomiędzy światłem a barwami,
- opisuje funkcję światła w rysunku i malarstwie,
- określa pojęcie walor, wskazuje plamy walorowe w obrębie danej barwy,
- rozpoznaje witraż jako technikę malarską,

- opisuje rolę światła w witrażu,
- rozpoznaje i określa kompozycje otwartą i zamkniętą w dziełach sztuki i pracach plastycznych,
- wykonuje prace plastyczne, adekwatnie stosując określone układy kompozycyjne,
- rozpoznaje i opisuje kompozycję statyczną i dynamiczną w dziełach sztuki i pracach plastycznych,
- potrafi zastosować odpowiednie środki do uzyskania
- wrażenia bezruchu i spokoju oraz siły i dynamiki w kompozycji plastycznej,
- definiuje pojęcie perspektywy,
- rozpoznaje i opisuje perspektywę pasową, kulisową, zbieżną, barwną i powietrzną,
- wykonuje pracę plastyczną, adekwatnie stosując wybrany rodzaj perspektywy,
- wykonuje określony układ kompozycyjny w przestrzeni,
- projektuje układy przestrzenne z brył geometrycznych i różnorodnych elementów,
- kwalifikuje i opisuje portret jako temat dzieła sztuki,
- odróżnia portret od autoportretu,
- określa właściwości portretu – np. grupowy, oficjalny, z profilu,
- wymienia autora i tytuł naj słynniejszego portretu świata,
- inspiruje się reprodukcjami przedstawiającymi polskie i europejskie portretowe dzieła malarskie,
- interpretuje wybrany portret, posługując się,
- ilustruje wydarzenia fantastyczne wyraża treści emocjonalne przez język koloru, kształtu i faktury,
- kwalifikuje i opisuje pejzaż jako temat dzieła sztuki,
- rozróżnia rodzaje pejzażu – weduta, pejzaż marynistyczny, nokturn,
- zna i stosuje w zadaniu plastycznym zasady tworzenia perspektywy powietrznej,
- kwalifikuje i opisuje martwą naturę jako temat dzieła sztuki,
- potrafi określić praktyczne i estetyczne funkcje sztuki użytkowej,
- rozumie pojęcia rzemiosło artystyczne i design,
- wie, dlaczego i po co projektowaniem przedmiotów codziennego użytku zajmują się artyści,
- projektuje przedmioty codziennego użytku w wybranej technice plastycznej i układzie kompozycyjnym,
- definiuje plakat jako kompozycję obrazu i słowa,
- potrafi wymienić różne funkcje plakatu: informujący, reklamowy, społeczny,
- rozumie funkcję i przeznaczenie plakatu,
- projektuje i wykonuje plakat,
- definiuje dzieła grafiki artystycznej i użytkowej,
- dostrzega praktyczny charakter grafiki użytkowej,
- definiuje ilustrację jako obrazową opowieść tekstu: baśni, opowiadania, wiersza, encyklopedii, podręcznika,
- wykonuje ilustrację do tekstu literackiego. • definiuje fotografię artystyczną jako dziedzinę sztuki,
- potrafi rozróżnić dzieło fotografii artystycznej,
- wie, na czym polega tworzenie dzieł sztuki fotograficznej,

- wyjaśnia użytkowe funkcje fotografii: reklama, dokumentacja wydarzeń,
- zna terminologię związaną z filmem: plan filmowy, kadry, film fabularny, animowany, dokumentalny,
- zna terminologię związaną z teatrem: scena, teatr dramatyczny, lalkowy, pantomima, balet, opera, teatr tańca, teatr uliczny,
- wie, że scenografia to sztuka kształtowania przestrzeni sceny za pomocą środków malarskich i architektonicznych, światła, kostiumów i rekwizytów,
- opisuje zadania kostiumologa jako twórcy projektów kostiumów, fryzur i rekwizytów dla aktorów występujących w filmie lub przedstawieniu teatralnym,
- rozumie i wyjaśnia pojęcie: happening,
- zna wybrane regiony sztuki ludowej i charakterystyczne dla nich dzieła, formy i motywy.

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetek szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.